

УДК 140.8:78.0711(510) Лян
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-1-9>

Хуан ДАНЬ,
orcid.org/0000-0003-0586-5153
аспірантка кафедри історії української музики та фольклористики
Національної музичної академії імені П.І. Чайковського
(Київ, Україна) 736898789@qq.com

ВИТОКИ ТВОРЧОСТІ ЛЕЙ ЛЯНА: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНО-ФІЛОСОФСЬКИХ ОСНОВ

На основі дослідження лекцій, есеїв та інтерв'ю з американо-китайським композитором Лей Ляном, наукових робіт, присвячених його життю, літературній та музичній творчості, у статті досліджено особливості формування світоглядно-філософських основ композитора, окреслено шляхи народження унікального творчого стилю, що відображає його власні інтерпретації та вираження китайської культури при використанні західноєвропейських композиційних технік. Методологія дослідження спирається на історіографічний, біографічний та компаративний методи. Наукова новизна. Вперше в українському музикознавчому просторі досліджено витoki творчості видатного сучасного американського композитора китайського походження Лей Ляна та окреслено особливості формування світоглядно-філософських основ композитора. Лей Лян зайняв провідне місце в світі сучасної музики завдяки своєму глибокому та філософському підходу до написання творів. Філософія музики та творчості Лей Ляна – перш за все дзеркало його життєвого досвіду. Його непересічний талант почав проявлятися ще в ранньому дитинстві, під чуйним керівництвом батьків-музикологів та перших вчителів музики. В студентські роки на нього сильно вплинули протести на площі Тяньаньмень, учасником яких був він та його родина. Після переїзду до Сполучених Штатів Америки він почав цікавитися та вивчати китайські традиції, філософію та релігію. Зрештою і східна, і західна культури вплинули на творчий стиль Ляна. Спираючись на китайські традиції, його музика водночас представляє унікальну інтерпретацію китайської культури за допомогою сучасної композиторської мови. Перш за все він цінує цілком самостійний стиль творчості, спираючись на музичні традиції всіх культур, ніколи не копіюючи будь-які існуючі музичні ідіоми. Композитор вважає, що як представник китайської культури він повинен вийти за межі своєї національної ідентичності. Лей Лян прагне знову активувати дух китайської культури, який, на його думку, був втрачений у музичній творчості сучасного Китаю, виражаючи традиційні елементи китайської культури новою та в певній мірі унікальною особистою музичною мовою.

Ключові слова: Лей Лян, композитори XXI ст., сучасна музика, філософія творчості, крос-культура.

Huang DAN,
orcid.org/0000-0003-0586-5153
Postgraduate Student at the History of Ukrainian Music and Music Folkloristics Department
Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music
(Kyiv, Ukraine) 736898789@qq.com

THE ORIGINS OF LEY LIANG'S CREATIVITY: FEATURES OF FORMATION OF WORLDVIEW-PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS

Based on research lectures, essays and interviews with Chinese American composer Lei Liang, scientific works on his life, literary and musical work, highlight the features of the worldview and philosophical foundations of the composer, outline the birth of a unique compositional style that reflects his own interpretation and expression of Chinese culture using Western European compositional techniques. The methodology of the research is based on historiographical, biographical, and comparative methods. The scientific novelty. For the first time in the Ukrainian musicological space, the origins of the work of the famous contemporary American composer of Chinese origin Lei Liang have been studied and the peculiarities of the formation of the composer's worldview and philosophical foundations have been outlined. Conclusions. Lei Liang has taken a leading position in the world of contemporary music due to his deep and philosophical approach to writing his works. Lei Liang's philosophy of music and creativity is first and foremost a mirror of his life experience. His extraordinary talent began to manifest itself in early childhood, under the sensitive guidance of musicological parents and the first music teachers. During his student years, he was strongly influenced by protests in Tiananmen Square, in which he and his family took part. After moving to the United States, he became interested in and studied Chinese traditions, philosophy and religion. Eventually, both Eastern and Western cultures influenced Liang's style. He seeks inspiration in Chinese traditions, but his music is a unique interpretation of Chinese culture. At the same time, he values an independent style of creativity, based on the musical traditions of all cultures, never copying any existing musical idioms. He believes that as a Chinese composer he must go beyond his national identity. Lei Liang seeks to reactivate the spirit of Chinese culture, which, in his opinion, was lost in the music of modern China, expressing traditional elements of Chinese culture in a new and to some extent uniquely personal musical language.

Key words: Lei Liang, 21st century composers, contemporary music, philosophy of creativity, cross-culture.

I create music as a result of following my own imagination of the culture that I encountered. Я створюю музику як наслідок власної уяви про культуру, з якою я зіткнувся. Lei Liang, "Bringing Music Closer"

Постановка проблеми. Лей Лян (1972) – американсько-китайський композитор, чий численні найвищі нагороди та відзнаки в області музичної культури, серед яких Премія Аарона Копленда (2008), Стипендія Гуггенхайма (2009), Римська премія (2011), Премія Фонду Кусевицького (2015), Премія Гравемейера (2021) демонструють високе визнання музичним світом його творчих досягнень. На сьогодні у просторі світової музикології активно йде процес дослідження та обговорювання проблем музичної творчості та філософії Ляна, але в українському музикознавчому дискурсі ім'я видатного композитора залишається абсолютною terra incognita. В даній статті вперше в українському музикознавчому просторі досліджено витоки творчості видатного сучасного американського композитора китайського походження Лей Ляна та окреслені особливості формування світоглядно-філософських основ композитора.

Мета статті – на основі дослідження лекцій, есеїв та інтерв'ю з Лей Ляном, наукових робіт, присвячених його життю, літературній та музичній творчості, висвітлити особливості формування світоглядно-філософських основ композитора, окреслити шляхи народження унікального творчого стилю, що відображає його особистісні інтерпретації та вираження китайської культури при використанні західноєвропейських композиційних технік.

Виклад основного матеріалу. Американський композитор китайського походження Лей Лян (1972) займає особливе й вагомe місце в світі сучасної академічної музики. Згідно його офіційної біографії¹ він автор більш ніж 100 композицій (у жанрах оркестрової, фортепіанної, камерно-інструментальної та експериментальної електроакустичної музики), які незмінно привертають увагу виконавців та диригентів зі світовими іменами². Він регулярно отримує замовлення від Тайбейського китайського оркестру, Нью-Йоркського філармонічного оркестру, Бостонського симфонічного оркестру, Філармонічного оркестру

Таїланду, музичного Фонду Фромма, Берлінського симфонічного оркестру, Гейдельберзького філармонічного оркестру та інших визнаних музичних виконавських інституцій. Провідними звукозаписуючими компаніями (Naxos, Mode, New World, VMOP/sound, Albany, Encounter та Bridge Records) було випущено 10 авторських і 12 компіляційних дисків з музикою Лей Ляна. Як дослідник і захисник культурних традицій, він був редактором і співредактором п'яти книг, опублікував понад тридцять статей. У 2013-2016 роках Лей Лян працював штатним композитором в Каліфорнійському інституті телекомунікацій та інформаційних технологій (Qualcomm Institute, Сан-Дієго, США), де його мультимедійні роботи поєднували передові технології та наукові дослідження у збереженні та переосмисленні культури. У 2018 році Лян повернувся до Інституту вже як інавгураційний постійний митець-дослідник. Він є заслуженим професором музики в Каліфорнійському університеті в Сан-Дієго, де він обіймав посаду завідувача композиції та виконуючого обов'язки завідувача музичного факультету. З 2018 року Лей Лян обіймає посаду художнього керівника Центру музичних досліджень Чоу Вен-чжуна в Китаї. У 2020 році Шанхайська консерваторія музичної преси опублікувала біографію Лея Ляна з есеями композиторів, музикознавців, етномузикологів, виконавців, музичних критиків, літературознавців, поетів і вчених.

Лей Лян народився в 1972 році у китайській провінції Тяньцзін в родині музикологів. Мати Ляна Лянью Цай, музикознавиця Інституту мистецтв Китаю, була однією з перших науковців, яка представила китайській науковій спільноті дослідження західного музичного мистецтва, а саме американської музичної культури. Батько Маочун Лян, професор музикології в Пекінській центральній музичній консерваторії, напроти, спеціалізується на історії китайської музики. Лей Лян з дитинства перебував в оточенні китайської традиційної музики, наукових дискусій навколо проблем про шляхи її подальшого розвитку. Свої перші уроки гри на фортепіано Лян почав з видатною китайською піаністкою Чжоу Гуанжень, коли йому було чотири роки. Чжоу Гуанжень - одна з найзначніших постатей сучасної китайської фортепіанної педагогіки. Вона познайомила Ляна з багатьма композиціями ХХ століття та захотила його імпровізувати на фортепіано. Її викладання викликало пристрасть Ляна створювати власну музику лише після двох років навчання. Вже в дитинстві Лян Лей яскраво виявив свої композиторські та виконавські здібності, за що був

¹ Офіційний сайт композитора Лей Ляна <https://sites.google.com/site/leiliangcomposer2/biography?authuser=0>

² Стівен Шик та Стівен Друрі (США, фортепіано), Тамара Брукс (США, диригент), Сюй Ке (许可, КНР, ерху), У Ман (吴蛮, КНР, піпа), Ван Чанюань (王昌元, КНР, гучжен), Шанхайський квартет (КНР), Meridian Arts Ensemble (США), "Callithumpian Consort" (Бостон, США) та інші.

удостоєний низки національних нагород: друга премія у номінації «Виконання на фортепіано» на конкурсі «Цзін-Цзін-Суй» (Шанхай, 1988), спеціальний приз (1984), третя премія (1987), друга премія (1988) на Всекитайському фортепіанному конкурсі Сінхья (Гуанчжоу), де його рання фортепіанна п'єса увійшла до обов'язкових конкурсних творів.

Події на площі Тяньаньмень 1989 року сильно вплинули на особистий досвід шістнадцятирічного Ляна, який був одним із учасників цього протесту. Це кардинально змінило його погляд на його життя і згодом призвело до еміграції до Сполучених Штатів. В розгорнутому інтерв'ю 2011 року композитор зазначає: «Це був досвід, який змінив життя. Я відчуваю, що все, що я роблю сьогодні, мотивоване цим досвідом, тими двома місяцями» (Lei Liang, Luo Qin, 2013: 3)

Переїзд до Сполучених Штатів зіграв величезну роль в композиторській кар'єрі Ляна – під час навчання в США він повністю змінив свою музичну філософію. Курси, пропоновані в консерваторії, не задовольняли тягу композитора-початківця до більшого знання різноманітних предметів. Коли Лян навчався в Музичній консерваторії Нової Англії, він регулярно ходив до Гарвардського університету і відвідував заняття з різних предметів, таких як історія релігії, сучасна архітектура, філософія та антропологія. За словами самого композитора самим захоплюючим місцем для нього була Бібліотека Гарварда-Сньчін, в якій зберігається одна з найбільших колекцій східних досліджень на Заході. Лян згадує, що: «Перше, що я зробив, як тільки я покинув Китай і прибув до Америки, – пішов у бібліотеку. Я хотів дізнатися якомога більше про те, чого не давав в освіті китайський уряд. (...) Я ж хотів дізнатися, що казали тайванці, що казали тибетці» (Chute James, 2011 : 4). Бібліотека Гарвард-Сньчін стала місцем, де Лян познайомився з великою колекцією творів на тему китайської культури, багато з яких сильно вплинули на музичну філософію Ляна. Він казав, що прикро, що йому доводиться читати всі ці дорогоцінні трактати в США, а не в Китаї. Лян вручну скопіював багато своїх улюблених трактатів, у тому числі Тан Цзін (Платформа Сутри) та Хуа Ю Лу (Мова живопису)³.

³ Тан Цзін - це святе письмо дзен-буддизму. У ньому записані вчення Хуей-Нена, Шостого Патріарха, який шанується як одна з двох великих постатей фундаторів буддизму Чань (Дзен). див. Hui-neng, *The Platform Sutra of the Sixth Patriarch: the Text of the Tun-Huang Manuscript*, trans. by Philip B. Yampolsky, New York: Columbia University Press, 2012.

Хуа Ю Лу записує філософію живопису китайського художника Паня Тяньшоу. Пань демонструє, як за допомогою пензля та чорнила досягти художньої мети в китайському живописі.

До того як Лян поступив до Гарвардського університету на програму доктора філософії, його запросили до Гарвардського університету як стипендіата Пола і Дейзі Сорос, де з 2002 по 2004 р. він познайомився з багатьма вченими з різних галузей. Ці три роки в певній мірі відкрили для нього світ науки, сформувавши дослідницький дух та незалежність думки. Лян впевнений, що незалежність та свобода думки й слова завжди слід розглядати як основоположні для освіти та культурного розвитку. Ключовим в його творчому методі стає інтелектуальний компонент, вміння усвідомлювати свій творчий процес, підходити до нього з універсальної площини, де органічно переплітаються звуковий, вербальний та візуальний вимір дійсності. Як пише Лей Лян у «Просвітленні від Чжоу Веньчжуна» (передмові до великої колективної збірки, присвяченої 90-річчю композитора): «Музичні твори та статті людини часто містять життєву складову автора. Товщина його життя, глибина його думок і турбота про людство промайнуть з кожної ноги і абзацу тексту, який він пише. (...) Відомі композитори часто можуть писати добрі статті. Причина проста: хоча глибокі думки не обов'язково можуть створювати глибоку музику, неможливо створити глибоку музику без глибоких думок. Більшість композиторів, якими я захоплююся, написали статті, що змушують задуматися: Айвс, Копленд, Кейдж, Картер у США, Булез, Штокхаузен, Лігети, Беріо в Європі, Такеман Тору, Юаса Дзdzзи та Такахаші Юдзи в Японії. Читати їхні статті – все одно що слухати їхню музику, яка може розкрити нашу мудрість. Найкращий китайський композитор – Чжоу Веньчжун. Його музичні твори та статті мають глибокий зміст та філософську творчість. Він композитор та культуролог. З його статей ми бачимо давно втрачений конфуціанський гуманістичний дух та свідомість активної участі» (Lei Liang, Luo Qin 2013: передмова).

Цей «конфуціанський гуманістичний дух та свідомість активної участі» на перетині з європейською філософською та музичною думкою ХХ століття пронизує усю творчість Лей Ляна. Його авторський стиль, що знаходиться у багатшаровому просторі крос-культурних взаємодій, утворювався під глибоким впливом як східної, так і західної культур. Він черпає натхнення в китайських традиціях і його музика в певній мірі демонструє унікальну сучасну інтерпретацію китайської культури. У той же час Лян не обмежується виключно китайським культурним фундаментом, а спирається на музичні традиції багатьох культур, при цьому підкреслюючи важливість власної

самобутності й індивідуальності та уникнення простого копіювання існуючих музичних ідіом (Doriana Molla, Lei Liang 2015: 4). Активовані переїздом до США його пошуки більш глибокого культурного зв'язку з азіатською музичною практикою та естетикою в цілому сформували творчі інтереси Ляна навколо пекінської опери, цисяньцинь (китайська цитра), музики Внутрішньої Монголії, а також інших частин Азії.

Лян вважає, що музичну мову та стиль не варто ототожнювати з будь-якою окремою культурою, що створення музики повинно виходити за рамки «чистої термінології». Відповідно до його концепції музичної творчості, східні або західні стильові компоненти або їх поєднання треба використовувати тільки як інструменти. Його унікальна музична мова заснована на впливі давньо китайських філософій даосизму і буддизму, які підкреслюють силу м'якості, досягнення «ніщо», плинності Всесвіту, а також акцентують неприв'язаність, дистанцію та раціональність. На відміну від своїх попередників Лей Лян приваблює не стільки традиційна культура і музична спадщина, а глибинна ментальна та енергетична сутність Східної культури. Своєрідність його композиторського стилю порівняно з іншими композиторами «нової китайської хвилі» (таких як Chen Yi, Zhou Long, Tan Dun, Bright Sheng) перш за все визначається уникненням ним екзотичних китайських елементів: в його музиці немає стилізованих фольклорних цитат або клішованого використання традиційних східних інструментів. При цьому Лей Лян спирається на різні західні модерністські та авангардні композиторські техніки (постсеріальні, які включають канони, розширені техніки для акустичних інструментів, спектральний аналіз) для вираження музики як ритуалу з її багатими пластами сенсів, які потрібно пізнати та розшифрувати через акт прослуховування та рефлексії.

Він створює у своїй музиці відчуття простору, даючи слухачеві почуття нескінченності, медитативності та заспокійливої атмосфери. У центрі його музичного простору є звук – композитор намагається поринути у саму сутність його природи. За думкою дослідників, ефект «пробудження» давньої азіатської духовності та загострене почуття відірваності від світу створюється саме завдяки «поетичному та чудовому звуку»⁴ (Lei Weng, 2008: 63). За думкою самого композитора, його музика зосе-

реджена на зображенні внутрішнього сенсу і краси, які в китайській каліграфії проявляються в символіці зображень, таких як маґма або мазок пензля. Знання і розуміння китайської культури є основою його творчої філософії, проте Лян підкреслює, що «китайська культура є моїм джерелом натхнення, але не визначає мене як “китайського” композитора. Я всього лише людина і композитор з Китаю» ((Lei Liang, 1996: 3).

Творча філософія та естетика Лей Ляна безумовно формувалась під глибоким впливом власного життєвого досвіду. Дослідження авторських есеїв (таких як «Про сутність китайця»⁵, «Деякі життєво важливі переживання та художнє висловлювання»⁶ та «Про музичне поєднання китайської та західної культур»⁷) та інтерв'ю з Ляном («Тремтіння акорду пам'яті»⁸ та «Наближення музики ближче до серця»⁹) розкривають його погляди на те, як його китайська ідентичність та натхнення від традиційної китайської культури вплинули на створення ним його незалежного музичного стилю, висвітлюють його музичну естетику та мистецькі пошуки з іншими китайськими музикантами. Важливі факти та міркування про музичний та життєвий досвід Лей Ляна містять матеріали його лекції «Мій особистий погляд на критерії освіти в Гарвардському університеті»¹⁰.

Музика Лей Ляна відображає його філософію життя та культури. Одним з найважливіших аспектів його філософії є розуміння того, що для нього означає китайська ідентичність. Лян впевнений, що для того, щоб по-справжньому стати композитором, який представляє китайську культуру, треба прорвати обмеження «бути китайцем», зберігати відкритість і поглинати якомога більше

⁵ Lei Liang “About Being Chinese,” *Sonus: A Journal of Investigations into Global Musical Possibilities* 17, no. 1 (1996)

⁶ Lei Liang “Dui wo shenyuo yingxiang de jige tian he yixie chuanguo xiangfa” [Some vital experiences and an artistic statement]. Beijing: *Renmin Yinyue* 585, no. 1 (2012)

⁷ Lei Liang “Zhongxi jiaorong yu yinyue de linghun” [On the musical blending of the Chinese and western cultures]. *Renmin Yinyue* 338, no. 11 (1993): 37-38.

⁸ “Jiyi de xiandong: Liang lei, Chen bixian, Shao en, Fan weici tan gangqin yu mingzu yuedui xiezouqu de chuanguo yu quanshi” [Tremors of a memory chord—a discussion on the composition and interpretation of a work written for the piano and grand Chinese orchestra by Lei Liang, Pi-Hsien Chen, En Shao and Wei-Tsu Fan]. Co-edited by Yeung-Ping Chen and Lei Liang. *Zhongyang Yinyue Xueyuan Xuebao* 1, no. 1 (2012): 44-50, 103.

⁹ “Tiejin zi xin de yinyue: lianglei jin zuo san ren tan Li, Xi-an, Xie Jiaying and Lei Liang” [Bringing music closer to heart – an interview with Li Xi-an and Xie Jiaying]. *Renmin Yinyue* 479, no. 2 (2006): 26-32.

¹⁰ “Congwo geren de qixue jingli tan hafo daxue de jiaoyu linian.” [My personal view of the criteria for education at Harvard University – a lecture delivered at xinghai conservatory of music]. *Xinghai Yinyue Xueyuan Xuebao* 98, no. 4 (2005): 18-25.

⁴ “Its poetic and beautiful sound effectively evoke an ancient Asian spirituality and a heightened sense of unworldliness». Lei Weng *Influences of Chinese Traditional Cultures on Chinese Composers in the United States since the 1980s, as Exemplified in Their Piano Work*, p. 63

ресурсів з усього світу. Композитор вважає, що китайська національність не дає йому можливості зрозуміти китайську культуру; тільки шляхом навчання людина може підключитися до кореня цієї культури. З точки зору Ляна, традиції, історія та особистий досвід поєднуються разом для створення різних форм мистецтва. Невизначеність, плінність та суперечності домінують у природі всієї культурної еволюції. Він стверджує, що будь-яке конкретне визначення певного типу традиції лише посилює небезпеку гальмування як індивідуального мислення, так і розвитку незалежної особистості. Лей Лян застосовує свою філософію до конкретних аспектів своєї музики, включаючи форму, власний композиційний стиль однотонної поліфонії та концепцію дихання. Біографічні відомості, наукові та публіцистичні есе й інтерв'ю з Лей Ляном дозволяють дослідити, як саме формувався його унікальний композиторський стиль на перетині його власного сприйняття й інтерпретації традицій китайської культури та сучасних західних композиторських технік.

Висновки. Лей Лян зайняв провідне місце в світі сучасної музики завдяки своєму глибокому та філо-

софському підходу до написання творів. Філософія музики та творчості Лей Ляна – перш за все дзеркало його життєвого досвіду. Його непересічний талант почав проявлятися ще в ранньому дитинстві, під чуйним керівництвом батьків-музикологів та перших вчителів. Пізніше на нього сильно вплинули протести на площі Тяньаньмень, учасником яких був він та його родина. Після переїзду до Сполучених Штатів Америки він почав цікавитися китайськими традиціями, філософією та релігією. Зрештою і східна, і західна культури вплинули на творчий стиль Ляна. Він шукає натхнення в китайських традиціях, а його музика представляє унікальну інтерпретацію китайської культури. У той же час він цінує самостійний стиль творчості, спираючись на музичні традиції всіх культур, ніколи не копіюючи будь-які існуючі музичні ідіоми. Він вважає, що як китайський композитор він повинен вийти за межі своєї національної ідентичності. Лей Лян прагне знову активувати дух китайської культури, який, на його думку, був втрачений у музичній творчості сучасного Китаю, виражаючи традиційні елементи китайської культури новою та в певній мірі унікально особистою музичною мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Chute James. Touched by tragedy at Tiananmen Square, in creating his music, Lei Liang still draws on what he saw. San Diego Tribune (April 8, 2011). P. 1-3 URL: <http://www.sandiegouniontribune.com/sdut-UCSD-Lei-Liang-2011apr08-htmstory.htm> (дата звернення: 10.02.2022).
2. Doriana Molla. Lei Liang: Tremors of a Memory Chord & More Music, Secrets and Stories. Hoctok (August 2015): 1-2. Accessed May 6, 2017. URL: <https://www.hoctok.com/lei-liang.html> (дата звернення: 10.02.2022).
3. Hanqing Zhou. Lei Liang's Compositional Philosophy and My Windows. An Essay for the Degree of Doctor of Musical Arts. Houston, 2017. 37 p.
4. Lei Liang. About Being Chinese. Sonus: A Journal of Investigations into Global Musical Possibilities 17, no. 1 (1996). P. 3
5. Lei Liang. Dui wo shenyou yingxiang de jige tiyan he yixie chuanguo xiangfa [Some vital experiences and an artistic statement]. Beijing: Renmin Yinyue 585, no. 1 (2012). P. 10-11.
6. Lei Liang. Congwo geren de qiuxue jingli tan hafo daxue de jiaoyu linian. [My personal view of the criteria for education at Harvard University – a lecture delivered at xinghai conservatory of music]. Xinghai Yinyue Xueyuan Xuebao 98, no. 4 (2005). P. 18-25.
7. Lei Liang. Tiejin zi xin de yinyue: lianglei jin zuo san ren tan Li, Xi'an, Xie Jiaying and Lei Liang. [Bringing music closer to heart – an interview with Li Xi-an and Xie Jia-xing], Renmin Yinyue 479, no. 2 (2006). P. 27
8. Lei Liang Zhongxi jiaorong yu yinyue de linghun. [On the musical blending of the Chinese and western cultures]. Renmin Yinyue 338, no. 11 (1993): 37-38.
9. Lei Weng. Influences of Chinese Traditional Cultures on Chinese Composers in the United States since the 1980s, as Exemplified in Their Piano Work. An Essay for the Degree of Doctor of Musical Arts. University of Northern Colorado, 2008. 76 p.
10. 汇流: 周文中音乐文集 [Confluence: Collected Essays of Chou Wen-chung]. Lei Liang, editor. Luo Qin, associate editor. Shanghai: Shanghai yinyue xueyuan chubanshe [Shanghai Conservatory of Music Press]: 2013. 380 p.

REFERENCES

1. Chute James. (2011). Touched by tragedy at Tiananmen Square, in creating his music, Lei Liang still draws on what he saw. San Diego Tribune. P. 1-3 URL: <http://www.sandiegouniontribune.com/sdut-UCSD-Lei-Liang-2011apr08-htmstory.htm> (accessed: 10/02/2022)
2. Doriana Molla. (2017). Lei Liang: Tremors of a Memory Chord & More Music, Secrets and Stories. Hoctok URL: <https://www.hoctok.com/lei-liang.html> (accessed: 10/02/2022).
3. Hanqing Zhou. (2017). Lei Liang's Compositional Philosophy and My Windows. An Essay for the Degree of Doctor of Musical Arts. Houston, 37 p. [in English].
4. Lei Liang. (1996). About Being Chinese. Sonus: A Journal of Investigations into Global Musical Possibilities 17, no. 1 P. 3.

5. Lei Liang. (2012). Dui wo shenyou yingxiang de jige tiyan he yixie chuanguo xiangfa [Some vital experiences and an artistic statement]. Beijing: Renmin Yinyue 585, no. 1. P. 10-11. [in Chinese].
6. Lei Liang. (2005). Congwo geren de qiuxue jingli tan hafo daxue de jiaoyu linian. [My personal view of the criteria for education at Harvard University – a lecture delivered at xinghai conservatory of music]. Xinghai Yinyue Xueyuan Xuebao 98, no. 4 P. 18-25. [in Chinese].
7. Lei Liang. (2006). Tiejin zi xin de yinyue: lianglei jin zuo san ren tan Li, Xi'an, Xie Jiaying and Lei Liang. [Bringing music closer to heart – an interview with Li Xi-an and Xie Jia-xing], Renmin Yinyue 479, no. 2. P. 27. [in Chinese].
8. Lei Liang. (1993). Zhongxi jiaorong yu yinyue de linghun. [On the musical blending of the Chinese and western cultures]. Renmin Yinyue 338, no. 11: 37-38. [in Chinese].
9. Lei Weng. (2008). Influences of Chinese Traditional Cultures on Chinese Composers in the United States since the 1980s, as Exemplified in Their Piano Work. An Essay for the Degree of Doctor of Musical Arts. University of Northern Colorado, 2008.76 p.
10. Confluence: Collected Essays of Chou Wen-chung. (2013). Lei Liang, editor. Luo Qin, associate editor. Shanghai: Shanghai yinyue xueyuan chubanshe [Shanghai Conservatory of Music Press]: 380 p. [in Chinese].